

NADBISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA

(Zagreb, 2001.)

»Dijete nam se rodilo, sina dobismo« (Iz 9,5). Tim riječima prorok Izaija naviješta i tumači događaj Božića. Bog se, koji je tako velik i svemoćan, želio nastaniti među ljudima postavši dijete. Prva slika koju je Bog ljudima htio dati o sebi samome jest maleno dijete u jaslama. I tako je Bog objavio svoju neizrecivu veličinu u liku malenog djeteta. To čudo ljubavi čovjek nikada neće potpuno razumjeti, a uvijek će mu iznova buditi divljenje.

Postavši dijete, rođen od žene, Bog očituje ono što će kasnije Isus reći: »Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima« (Mt 11,25). Dijete ima povlašteno mjesto u Božjem srcu. Bog objavljuje tajne svoga srca malenima i onima koji su im slični. Stoga, draga braćo i sestre, u ovoj božićnoj poruci govorim vam o djetetu i to jednostavno i s radošću, jer dijete budi u svakome od nas nježnost i divljenje. Dijete nam otvara nadu. Dijete nas okreće prema budućnosti. S djetetom počinje nešto novo.

Svako je dijete izvanredni dar Božje ljubavi. Majka, koja ga devet mjeseci nosi u svom krilu, kako ono u njoj raste majčinskom intuicijom shvaća da to biće nije ona stvorila, već da je ono dar koji dolazi od Boga. U knjizi Postanka čitamo: »Čovjek pozna svoju ženu Evu, a ona začne i rodi Kajina, pa reče: 'Muško sam čedo stekla pomoću Gospodina'!« (Post 4,1).

Napredak znanstvene spoznaje o razvoju ljudskog bića govori o veličini Stvoritelja i čudu ljudskoga života. A starozavjetni psalmist ovako pjeva svome Stvoritelju: »Ti si moje stvorio bubrege, satkao me u krilu majčinu. Hvala ti što sam stvoren tako čudesno, što su djela tvoja predivna. Dušu moju do dna si poznavao« (Ps 139,13-14). Danas, bolje nego u prošlim vremenima, možemo spoznati na kako čudesan način malo pomalo ljudsko biće raste u majčinom krilu. A sama znanost potiče u nama divljenje i poštovanje prema tajni ljudskog podmlađivanja.

U Blaženoj Djevici Mariji Evine riječi nalaze potpuno ispunjenje. Marijino materinstvo je jedinstveno. U Presvetoj Bogorodici Mariji po Isusovom rođenju materinstvo dobiva novu dimenziju dotada nepoznatu: biti majka, otada pa nadalje, znači rađati Isusovu braću i sestre, koji su u Isusu pozvani biti sinovi i kćeri Oca na nebesima. Stoga svaka majka može s Isusovom Majkom ponavljati: »Odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom. Jer velika mi djela učini Svesilni« (Lk 1,48-49). Vjernički je razumljivo da je zahvala Bogu prvo spontano obraćanje mladih roditelja kod rođenja djeteta, a tek nakon toga dolazi izražaj opravdanog ponosa što im se dijete rodilo.

Muškarac i žena, postajući otac i majka, sudjeluju u onoj radosti koju je imao Bog kada je stvorio čovjeka: »I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro« (Post 1,31). Roditelji dijele radost Stvoritelja koji razmatra svoje djelo. Dijete koje se rodilo u srcu oca i majke budi divljenje, radost i zahvalnost.

Po samoj svojoj prisutnosti dijete, u obitelji koja ga prihvaća, mijenja sve odnose. Iako samo ne može ništa činiti, dijete je u obitelji odmah partner s punom ulogom. Ono dan za danom čini od žene

majku, od muškarca oca. Pojava djeteta budi u roditeljima nove snage. Dolaskom novorođenčeta bračni par doživljava promjenu. Dijete mijenja i prostorni raspored doma: kolijevka postaje središte. Odnosi među supružnicima se otvaraju: oni zajedno gledaju prema trećemu, svome djetetu. Ne može se reći da dijete samo prima od roditelja. Dijete humanizira svoje roditelje samim tim što je tu. Ono pomaže roditeljima da njihova ljubav postane velikodušnija. Djeca nas mijenjaju po samoj svojoj nazočnosti.

Za svoje roditelje dijete nije samo blagoslov nego i zdravlje. Djeca oslobađaju odrasle ljude od osamljenosti. Mnoge starije osobe trpe od samoće. Žele vidjeti svoju djecu i još više svoje unuke. Nisu li unuci pravi saveznici baka i djedova? Oduvijek oni idu zajedno veoma dobro. Ali nažalost, ti su susreti rjeđi. Sve je veća udaljenost između mjesta boravka baka i djedova te kolijevki njihovih unuka. Sve se više stvara jaz među generacijama. A to nije dobro.

Danas se često ističe da je dijete na prvom mjestu, a istodobno upravo se današnje društvo zatvara za djecu. I u našoj Domovini sve se rjeđe rađaju djeca, sve manje ima djece u obiteljima, sve su malobrojniji razredi u školama, sve više ima škola koje se zatvaraju.

Nadalje, naše hrvatsko društvo sve je slabije organizirano da bi prihvatilo djecu: kuće i stanovi nisu planirani za brojne obitelji, porezni sustav ne ide u prilog takvim obiteljima, zakoni o radu ne štite ženu koja želi radati. Jaslice i dječji vrtići, uza sve što pomažu, ipak nisu dostatni i ne mogu, posebice u prvim godinama života, zamijeniti roditelje. Čak se negdje pri uzimanju na posao ženi postavljaju neljudski uvjeti u odnosu na rađanje. Ako iskreno želimo budućnost svojem

narodu i državi moramo se ozbiljno i odgovorno na svim razinama pozabaviti demografskim pitanjem u nas.

Našem je društvu potrebno vratiti raspoloživost, velikodušnost i radost prema djeci za koju kao da ima sve manje mjesta. Roditi dijete veliki je pothvat u kojem se odmjeravaju mnogi rizici i teškoće. Ali to je i jedinstvena mogućnost koja je dana roditeljima u njihovom životu. Danas kao i jučer najveći dar koji se pojavljuje na svijetu novi je život. U božićnim blagdanima ponavljamo: »Život bijaše ljudima svjetlost«. Bog se objavio Životom i u svakom novom životu trag je božanskog stvaranja. Drugi vatikanski koncil hrabri obitelji s brojnou djecom: »Među supruzima koji na taj način udovoljavaju zadaći što im ju je Bog povjerio, treba posebno podsjetiti na one koji razborito i sporazumno s velikodušnošću prihvaćaju odgovarajuće odgajanje također brojnijega potomstva« (GS, 50). Ti roditelji daju svojoj djeci braću i sestre. Velika je blagodat prolaziti životni tijek u zajedništvu s braćom i sestrama.

Kako bismo i na vanjski način podržali i ohrabрили naše obitelji s brojnijom djecom, za ovaj prvi Božić u novome tisućljeću, želim priopćiti da smo mi biskupi zagrebačke Crkve odlučili da ćemo odsada nastojati osobno krstiti svako peto dijete u obiteljima naše Nadbiskupije.

Zasigurno, jedna od najcrnijih stranica naše povijesti je ona koju pišu ljudi da bi dokazali svoje gospodstvo nad životom i smrću. To »dokazivanje« ide sve do ubijanja djeteta. Pitanje pobačaja ima mnogo vidova. O tome sam pisao u pastirskom pismu »Da život imaju«. U ovoj božićnoj poruci, posvećenou radosti djeteta, reći ću samo sljedeće: pobačaj je djelo smrti. Pravo na život, koje je zajamčeno svima, zanijekano je djetetu u majčinou krilu. Poziv iz knjige Ponovljenog

zakona uvijek je aktualan: »Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću... Život, dakle, biraj, ljubeći Gospodina, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo« (Pnz 30,15.19-20).

Božić je blagdan djeteta: blagdan Božjeg Sina koji je postao čovjekom i blagdan sve djece svijeta. Stanimo i promatrajmo Dijete u jaslama, otvorimo oči za svu djecu svijeta. Ona nam pokazuju put i usmjeravaju nas prema Gospodinu. Promatrajući djecu naš pogled i naše srce postaju slični djetetovom što je uvjet za ulazak u kraljevstvo nebesko. Isus je k nama došao po Mariji. Ona je i danas put koji nas vodi k njezinom Sinu. Njezino velikodušno »da«, njezina raspoloživost u službi, njezina radost i vjernost govore o njezinoj duši. Neka nas Bogorodica Marija uvijek vodi Isusu, svome Sinu.